ಶ್ರೀ. ಪ.ವಿ.ವ.ಸಂ.ಸಾ

ಜಿ.ಪಿ.ಪೋರವಾಲ ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಹಿ.ವ್ಹಿ. ಸಾಲಿಮಠ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ

ಸಿಂದಗಿ - 586128

09/10

೨೦೨೨-೨೦೨೩

ತಾ॥ಸಿಂದಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ॥ವಿಜಯಪುರ

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ

ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಪ್ರೊ – ಪ್ರತಿಕಾ. ಎಮ್. ತಳವಾರ (ಎಂ.ಎ, ಎಂ.ಎಡ್)

ಇವರಿಂದ,

ಬಸಮ್ಮ ಎಸ್.

ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ ೧ ಸೆಮ್ಮ

ಅವಶ್ಯಕ ಕನ್ನಡ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ನಂ: U15NB22S0081

ಸ್ಥಳ : ಅರಳಗುಂಡಗಿ

ತಾ॥ ಜೇವರ್ಗಿ ಜಿ॥ ಕಲಬುರಗಿ

Head
Dept. of Kannada
G.P.P Arts, Commerce & V.V.S. Science
College, SINDAGI-586128.

Co-ordinator IQAC
G. P. Porwal Arts, Comm V.V.S. Salimath
Science College, SINDGI-586128. Dist. Vijayapur

Principal
G. P. Porwal Arts, Comm &
V. V. Salimath Sc. College
SINDGI-586128. College Code: 523

S.P.V.V.S.S

G.P.PORWAL ARTS, COMMERCE & V.V. SALIMATH SCIENCE COLLEGE

SINDAGI - 586128

2022-2023

Tq :Sindagi Dist :Vijayapur

Dept, of Kannada

Student Project Work on

Janapad Kale

Guided By,

Prof - Pratika M. Talawar (M.A. M.Ed)

Submitted By,

Basamma S.
B.Sc I sem
Reg No : U15NB22S0081
Village : Aralagundagi
Tq : Jevaragi Dist : Kalaburagi

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ. ಸಂ		ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1.	ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ	1 - 2
2.	ಪೂಜಾ ಕುಣಿತ. ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಕೋಲಾಟ	3 - 6
3.	ಭೂತಾರಾಧನೆ. ಗೊಂಬೆಯಾಟ, ಚೌಡಿಕೆಯವರು ಕರಗ	6 - 9
4.	ನಾಗಾರಾಧನೆ. ಹುಲಿವೇಷ, ಯಕ್ಷಗಾನ	10 - 12
5.	ಕೊಡಗಿನ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು, ನಗಾರಿ ಕುಣಿತ	13 - 15
6.	ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು	15 - 16
7.	ಉಪಸಂಹಾರ	16 - 17

Head
Dept. of Kannada
G.P.P. Arts, Commerce & V.V.S. Science
College, SINDAGI-586128.

Co-ordinator IQAC
G. P. Porwal Arts, Comm & V. V. Salimath
Science College, SINDGI-586128. Dt.Vijayapur

Principal,
G. P. Porwal Arts, Comm. &
V. V. Salimath Sc. College,
SINDGI-586128. College Code: 5234

ಜಾನಪದ :

ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದೆ. ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ನೃತ್ಯ (ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಕಂಸಾಳೆ, ಕರಡಿ ಮಜಲು, ವೀರಗಾಸೆ, ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ ಇತ್ಯಾದಿ), ನಾಟಕ (ಬಯಲಾಟ, ದೊಡ್ಡಾಟ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತ, ಯಕ್ಷಗಾನ) ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು, ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಬಹುಭಾಗದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸೊಗಡುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಂದಿದೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಶೈಲಿಯ ಸಂಗೀತದ ಮಧ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವೈಭವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಂಸಾಳೆ ಪದ, ಗೀಗಿ ಪದ, ಕೋಲಾಟ ಪದ, ರಾಗಿ ಬೀಸೋ ಪದ, ಸೋಬಾನ ಪದಗಳು ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೆರೆದಿಡುತ್ತವೆ. ಈ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ನಡುವೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಡುತ್ತ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಜೀವಂತ ಉಳಿದಿದೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನೆದಾಗ ಬರವಣಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿರಿಯರು ಜನಗಳ ಬಾಯಿಂದ ಹರಡಿ ಬಂದ ಪದಗಳು, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಟ್ಟೆ, [illegible] ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗರು ಉಳಿಸಿದಂತೆ ಅವರ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜನಪದರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಅವರ ಹಬ್ಬಹರಿದಿನಗಳು ಪ್ರಾರಂಭ: ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಜನಪದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಜಾನಪದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಮನರಂಜನೆ ಹಾಗೂ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತನ್ನತನವನ್ನು ತುಂಬಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯೇ ಜಾನಪದವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ

ಜನಪದ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ಒಂದು ಸಾಮ್ಯತೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಬದುಕಿನಿಂದಲೂ ಅರ್ಥವನ್ನು, ತಮ್ಮ ಕಿರಿಯರ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದಲೂ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಲೂ ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಜನಪದ ಆಚಾರ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳ ತಮ್ಮ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಒಂದು ಜ್ಞಾನದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಗಿ "ಜಾನಪದ" ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ

ಜಾನಪದದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು

"ಜಾನಪದ" ಎನ್ನುವ ಪದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ Folklore ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ಈ ಪದ folklore ಎನ್ನುವುದು folk and lore ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಉಳ್ಳ ಪದಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ರೂಪಿತ, Folke ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಜನತೆಯ ಎಂತಲೂ, lore ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನ ಎಂತಲೂ ಇದೆ. ಜಾನಪದ ಜ್ಞಾನ ಈ ಬಗ್ಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಡಾ// ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ ಅವರು ಜಾನಪದ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಜನತೆಯರ ನಾಗರಿಕ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಇದು ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದೇ ಜಾನಪದವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾನವನ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧ ಜ್ಞಾನವೇ ಜಾನಪದ. ಜಾನಪದ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು

1) ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ
2) ಡೊಳ್ಳು
3) ಕೋಲಾಟ
4) ಭೂತಾರಾಧನೆ
5) ಗೊಂಬೆ ಆಟ
6) ಯಕ್ಷಗಾನ
7) ಬೆಂಗಳೂರು ಕರಗ
8) ನಾಗಾರಾಧನೆ
9) ಗೊರವರ ಕುಣಿತ
10) ಹುಲಿವೇಷ
11) ಚಿತ್ತಾರ
12) ಕರಡಿ ಮಜಲು

17 ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯ ಕೊಯ್ಲಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಸುಗ್ಗಿ ಎಂದರೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಹುದು, ಹೋಳಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆ 01 ದಿನ ಹಬ್ಬದ ದಿನಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ ಶುರು ಆಗುತ್ತದೆ.

12 ರಿಂದ 14 ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಗಳಿಗೆ ಎಂಬ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಾ, ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಲಿನ ಬಗೆಗಿನ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ನಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ರೀತಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ನಲಿಯುವ ಕೃಷಿಕರು ದೇವರ, ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾರೆ. ಜಾನಪದ ಗುಂಪು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಐದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಹೋಳಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಾರೆ ಸುಗ್ಗಿ ಹಾಡು ಮತ್ತು ಮನರಂಜನೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕೂಡ ಹೂವಿನಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನಂಬಿಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಕಲಾವಿದರು ಸುಂದರವಾದ ಉಡುಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ತಲೆಗೆ ಮರದ ಕಿರೀಟ ಧರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸುಂದರವಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪುಕ್ಕ & ಹೂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರು ಕುಣಿಯುವಾಗ ಒಂದು ಕೈಲಿ ಕೋಲು ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಲಿ ನವಿಲಿನ ಗರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅಲಂಕಾರ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸ್ಥಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಲಾವಿದರು ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಾರರು ಎಂಬ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮರಳಿ ಹಬ್ಬವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸುಗ್ಗಿ ಹಬ್ಬದ ನೃತ್ಯ ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತವನ್ನು ಹಬ್ಬದ ಕೃತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಣ ಕಿರೀಟ, ಕತ್ತಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೂವುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನರ್ತಕರು ಪವಿತ್ರ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಲುಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಡ್ರಮ್ ಗಳಿಂದ ಡ್ರಮ್ ಗಳಿಂದ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ

ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇರು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು, ಪುರುಷರು ಮಾತ್ರ ಡೊಳ್ಳನ್ನು ಬಾರಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೈಮೇಲೆ ರೋಮಾಂಚನವಾಗುವಂತೆ ಇದೆ. ಕುರುಬರ ಸಮುದಾಯದವರು ನೃತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ ಬೀರೇಶ್ವರನ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಡೊಳ್ಳು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಡೊಳ್ಳನ್ನು ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನೇತುಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಬೀರೇಶ್ವರ ಅಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯೂ ಬೀರೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಡೊಳ್ಳು ಬಾರಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಡುವೆ ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಹರಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಗೀತ ಒಂದೇ ಸಂಗೀತವು ಹಲವು ಕಲಾವಿದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಗೀತವಾಗಿದೆ, ಡೊಳ್ಳು ಬಾರಿಸಿ ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ ಮಾಡುವ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ತಂಡದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿದೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದೊಂದು ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಗಲ ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತದಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾದ ರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತದಿಂದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಕಲಾವಿದರು ಕಲಾವಿದರು ಬೀರೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಡು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಂತೆಯೂ ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಡೊಳ್ಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಗಲ ಮೇಲಿಂದ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೇತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು

ಬಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಲನ್ನಿಡಿದು ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಲಿ [illegible] ನಾದವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾ -ರೆ ಡೊಳ್ಳು ಬಾರಿಸುವಾಗ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ನೃತ್ಯದ ಜೊತೆ [illegible] [illegible] ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಕಲಾವಿದರು ೩ ಅಕ್ಷರಗಳು ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಾಗ [illegible] [illegible] [illegible] ಈ [illegible] ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ

[illegible] ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತದ ನಿಪುಣರು [illegible] ಕುಣಿಯುವುದು [illegible] ಪ್ರದರ್ಶನದ ಡೊಳ್ಳು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು [illegible] ನೃತ್ಯವಾಗಿದೆ [illegible] 16 ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ -ರುತ್ತದೆ [illegible] ಉಡುಪು [illegible] ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ನಂತರ ನರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಲಾಟ

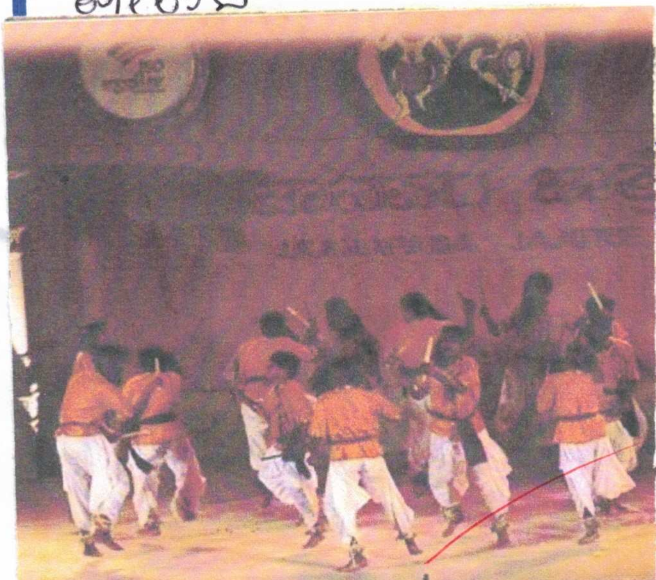

ಕೋಲಾಟ ಒಂದು ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ. ಈ ಕೋಲಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಕಲಾವಿದರು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಕುಣಿಯುವುದು ಒಂದಾದ [illegible] [illegible] ಕುಣಿಯುವುದು ಒಂದಾದ [illegible] [illegible] [illegible] ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಕೈಲಿ ಬಣ್ಣದ ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು [illegible] [illegible] ಕೋಲುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ನಾದವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಕುಣಿಯುವುದೇ ಈ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯ ಆಕರ್ಷಣೆ.

ಕೋಲಾಟವನ್ನು [illegible] [illegible] [illegible] ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೩ [illegible] [illegible] ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು -ರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಕೋಲಾಟಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯರ ಜೊತೆ ಮಕ್ಕಳು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿದರು. ಕೋಲಾಟ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು ಹೀಗೆ ಎಂತಹ ಕಲೆ.

ಭೂತಾರಾಧನೆ

ಭೂತಾರಾಧನೆ (ಭೂತ ಕೋಲ) ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಡುಪಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಹಾಗೂ ತುಳು ಮಾತಾಡುವ ಸಮುದಾಯದವರು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಭೂತಾರಾಧನೆ-ಯು ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಅಂಶಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಮೂಲ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುವ ಭೂತ & ದೈವಗಳು ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಕರೆಂದು ಹಾಗೂ ಅಶರೀರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಜನರನ್ನು & ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಈ ದೈವಗಳು ಶಿವ ಗಣಗಳು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದ್ದು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ತಾಳ ಮದ್ದಳೆ & ವಾದ್ಯಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೆರವಣಿಗೆಯ ನಂತರ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಧರಿಸುವ ಆಭರಣಗಳು ಭೂತದಂತೆ (ವೇಷದ ದೈವ) ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ನರ್ತಕ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ ಮತ್ತು ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ನರ್ತಕ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆಯ ನರ್ತನವು ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ತಲುಪಿ ನಂತರ ನಿಧಾನಿಸುತ್ತ ದೈವ ಶಕ್ತಿಯು ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ದೈವವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಧರಿಸುವ ಆಭರಣ ಕೆಂಪು & ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡ-ಗ ಮೊಗಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ & ದೈವ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನರ್ತಕ ಮೇಲಿನ ಲೋಕಗಳ ಮಾಧ್ಯಮ ವರ್ತನೆ ನಂತರ ದೈವ ಮೈದುಂಬಿ ಯಾಗಿ ನರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ ಭೂತ ಕೋಲದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರದರ್ಶನ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದ ವೇಷದ ನವರಸದ ಸಂಯೋಜನೆ. ಇಂತಹ ಶೈಲಿ -ಂತೋಷ್ಟ ನರ್ತನವನ್ನು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತೆ ರೂಪಿಸುತ್ತ ಬಣ್ಣದ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯಿಸುತ್ತಾನೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಶೈಲಿಯ, ಬಂದು ಕಲೆ ನಾಟಕದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನೆಯ ಬಂದು ಕಲೆ ನಾಟಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಿ ಇನ್ನೂ, ಕಲೆ ಬಣ್ಣದ ಶಿಲ್ಪದ ಶಾಲೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಗೀತಗಾರರು, ತಬಲಾ ವಾದನಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಕಲೆ ಶೈಲಿಯ ರೂಪವು ಮೆರೆಯುತ್ತವೆ. ಯುದ್ಧ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವಾಗ ಯುದ್ಧ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಶೈಲಿಯ ಚಿತ್ರದ ಬಳ್ಳಿ ಬಳ್ಳಿ, ಮುಖದ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಯುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅಲಂಕಾರ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವನನ್ನು ಸ್ವರೂಪ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವ ಬಯಲಾಟದ ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ನೆಲೆ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವನನ್ನು ಶಾಂತಿಯಾಗಿಸಲು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬಣ್ಣ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಮೊಗದ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಬಯಲಾಟಗಳಾದ ನರ್ತನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಯೊಂದು ಬಣ್ಣವು ಈ ಪ್ರಭಾವ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಗಳನ್ನು ಮೂಲ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಭಾವಗಳ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಗಳು ಸಾಧಾರ ಪ್ರಭಾವದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಸ್ತಕದ ಮೊಗದ ಅವನ ಜೊತೆ ತಾಳ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

Principal,
G. P. Porwal Arts, Comm. &
V. V. Salimath Sc. College,
SINDGI-586128. College Code: 5234

ಗೊಂಬೆಯಾಟ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರೀಮಂತ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂಬೆಯಾಟವು ಒಂದು. ಸೂತ್ರ ಗೊಂಬೆಯಾಟವು ಕಥೆ, ಕಥಾ ಪ್ರಯೋಗ ಸಂಗೀತ, ಮತ್ತು ಅಭಿನಯ, ಪ್ರಸಾಧನ ಮತ್ತು ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗಗಳ, ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಹೋಲುವಂತಹ ಸೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಯಾಟವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಗೊಂಬೆಯಾಟದ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಕಥಾ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿ 7

ಕೆಲ ಬೆರಳು & ಕೈಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಆಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ 3 ಸಣ್ಣ ಕಡ್ಡಿಗಳ ತುಂಡುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸೂತ್ರದಾರನು ಹಾಡನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಗೊಂಬೆಯನ್ನಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಸೂತ್ರ & ಸಲಾಕೆ / ಕಂಬಿ ಗೊಂಬೆಯಾಟವನ್ನು ಸಲಾಕೆ ಗೊಂಬೆಯಾಟವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆಡಿಸಲು ಬಿದಿರನ್ನು (ಸೂತ್ರ & ಸಲಾಕೆ) ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿದಿರು ಕೈಗಳ ಮೇಲಕ ಕೆಳ ಕ್ಯಾಮುಲ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬಿ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮರದ ಕಪ್ಪಗೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೂತ್ರಗಳು ಒಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಳಿಗೆ & ತಲೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರದಾರನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಡಲಾಗಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಳೆಗೆ (ಚಕ್ರದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ) ಜೋಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಉಪಾಯದಿಂದ ಗೊಂಬೆಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಇನ್ನೊಂದು. ಗೊಂಬೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಂತಹ ಉತ್ತಮ ಅಭಿನಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಸೂತ್ರದಾರನು ತನ್ನ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕುಣಿಸಿ ಚಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ

ನೆರಳು ಗೊಂಬೆಯಾಟವನ್ನು ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆಯಾಟವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭದ ರಾಮಾಯಣದ ಹಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಈ ವಿಶೇಷವಾದ ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆಯಾಟವೆಂದರೆ ಬೇರೆಯದೇ ಗೊಂಬೆಗಳ ಆಟವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವ ಮೂಲಕ & ಹಲವು ಬಗೆಯ ಗೊಂಬೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕರಗ

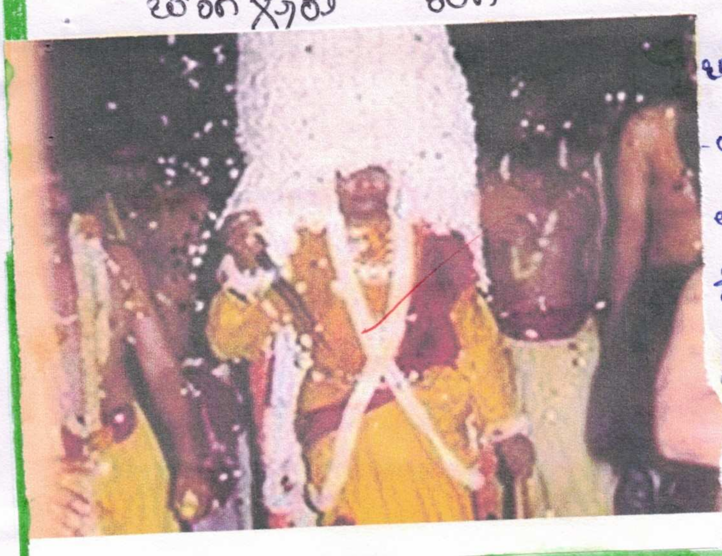

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೆಸರು ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಆಚರಿಸುವರಿಂದ ಹಬ್ಬ. ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದಿಂದ ಆಚರಿಸುವ ಉತ್ಸವ ಆಚರಣೆ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಆ ತಿಗಳರ ಜನಾಂಗದವರು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ ಇದು ದ್ರೌಪದಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಬಂಧುಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆಚರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಬ್ಬದವರು ಶ್ರೀರಾಮ ಮಹಾಭಾರತದ

ಕೆಲಂತು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸ ನನ್ನು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ
ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಆಂತೇರ ಮಲ್ಯರ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯು
ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಪಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಮನ್ನು ಶಕ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವರು
-ರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಬಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು
ಕೊಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಬಾಳೆ ಹಾಕುವಾಗ. ಬೇರೆ ಕೆಲವರು
ತಮ್ಮ ದನ ಕರಲು ಬನ್ನಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರಲು
ನಿಧನ ಬಾಗಿಲಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕ ಮಾದಲನೇ ಹೊಗೆ ಬಾಯಿಂದ ಬರು
ಮಾದಾಗ ಮಾತು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಂತೆ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕ ಮಾದಲನೇ ಹಣ್ಣು
ಒಂದು ಕೆರೆಗ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಕೆರೆಗ ಎನ್ನುವುದು ಬತ್ತಿ
ಬಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವ ಸಂಗಾರ ಗುಂಡ ಕಲಶ, ಮಣ್ಣಿನ ಅರಾಧನೆ ಅವನ್ನು
ತುಂಬಿ ತುಂಬಿ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಲಶಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ
ಬಣ್ಣ ಹೂವು ಅಲಂಕಾರ ಅಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆರೆಗ ಹೂವಿನ ಮನೆ
ಹಣ್ಣಿನ ಬಿಳಿ ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟು ಕಲಶವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬಾವಿ
ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವಾಲಯಗಳ
ಬಳಿ ಕೆರೆಗ ಹೊತ್ತು ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ ಸ್ವಾಗತರ ಮನೆ ಸೇರಿಗಳು
ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕ ದೇವರು ಬಂದು ಮಾರಿ ಬನ ಆಗಲ ಕೆಲವರ
ಕೊಂಬು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ
ಎಲ್ಲರೂ ಹಣ್ಣು ಬನಗಳ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆರೆಗ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದವರು ಸೇರಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ
-ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಶಕ್ತಿಯಾದಂತು ಪ್ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣದಿಂದ
-ಗ ಕೆರೆಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಿನ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಹಾಗೆ ಕೆರೆಗ ಎಂದು
ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆರೆಗ ಹೊತ್ತ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕೆಲವರು
-ಧನ ಅವನ್ನು ಹೊಸ ಬಾಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಎಷ್ಟು ಬತ್ತಿದ ಕಲಶ
-ವನ್ನು ಕರಲು ಪ್ರತಿದಿನ ಬಾಗ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತ ಕೊಡುವುದು
-ದೇ ಈ ಹಬ್ಬದ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

ನಾಗಾರಾಧನೆ

ತುಳು ನಾಡು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಉಡುಪಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಚಲಿತ ಇರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಾಗಾರಾಧನೆ ಅಂದರೆ ನಾಗನ ಪೂಜೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಜನರು ಹಾವು ನಾಗದೇವರು ದೈವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ನಾಗಪೂಜೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ಜನರು ಹಾವು ನಾಗದೇವರು ದೈವರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ನಾಗಪೂಜೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ನಾಗಾರಾಧನೆಯು ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಾವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಗಬನವಿಲ್ಲದ ಜನರ ಮನೆ ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಈ ನಾಗಾರಾಧನೆ ಬೇರೆ ಆಚರಣೆಗಳಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ & ಅನನ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾಗಬನವೆಂಬ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಯ ಸುತ್ತ ಬೇಲಿ ಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಾಗನ ಕೆತ್ತನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಾಗನ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಆಚರಣೆಗಳಿವೆ - ಆಶ್ಲೇಷ ಬಲಿ ಮತ್ತು ನಾಗಮಂಡಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗಮಂಡಲ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ & ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾಗಮಂಡಲ ದೇವರುಗಳ ಪ್ರೀತಿ ಒಲವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ & ನೃತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಇದನ್ನು ಎರಡು ಪಾತ್ರಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ವೈದ್ಯನು ಪಾತ್ರ ಹಂಗಾಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸುತ್ತ ಗಂಡು ಸರ್ಪವಾಗಿ. ಎರಡನೆಯದು ಪಾತ್ರ ನಾಗಕನ್ನಿಕೆ - ಹೆಣ್ಣು ಹಾವು, ಸಂಕೀರ್ಣ ವೃತ್ತಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿದ ವರ್ಣಮಯ ನಾಗಮಂಡಲದ ಸುತ್ತ ಹಾಡನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕುಣಿಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕ ಎಂಬ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪವಿತ್ರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿರುವ ನಾಗಮಂಡಲ 5 ವಿಭಿನ್ನ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಬಿಳಿ, ಕೆಂಪು, ಹಸಿರು, ಹಳದಿ & ಕಪ್ಪು. ಪಕ್ಷಿ ಬಲಿಗೆ ಹಿಂದು ತಿಥಿ ಪಂಚಾಂಗ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ನಾಗಮಂಡಲವನ್ನು ಕೆಲವು ಜನರು ಆಗಿ ನಡೆಸುವ ಈ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಮುಂಜಾನೆ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಹುಲಿ ವೇಷ

ಹುಲಿವೇಷ (ತುಳು : ಪಿಲಿ ವೇಷ) ತುಳುನಾಡಿನ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ ಜಾನಪದ ಕಲೆ. ಹುಲಿ ವೇಷವನ್ನು ದಸರಾ ಹಬ್ಬದಂದು (ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು ಹುಲಿಯ ಈ ವೇಷವು ಮಾಡಿದ) ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯಂದು ಮತ್ತು ದಸರಾ ಮತ್ತು ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿಯಂದು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಜಾತ್ರೆ

5 ರಿಂದ 10 ಮಂದಿಯ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 3 ರಿಂದ 5 ಮಂದಿ ಹುಲಿಗಳು ಒಬ್ಬ ಚಿಕ್ಕವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು 2 ರಿಂದ 3 ಮಂದಿ ಚೆಂಡೆ ವಾದಕರಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಹುಲಿ ವೇಷಧಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನವರಾತ್ರಿಯಂದು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ / ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಂಡೆ ವಾದನದೊಂದಿಗೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮನೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಯ 10 ದಿನಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜನರಿಂದ ಹಣವನ್ನು / ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುಣಿದರು. ಹುಲಿ ವೇಷದ ಚೆಂಡೆ ಮಾದರಿಯ ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಕೃಷ್ಣ ಹುಲಿಗಳು ತಂಡಗಳ ತಂಡವಾಗಿ ಬಂದು ಹುಲಿ ವೇಷದೊಂದಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾರೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ಹುಲಿ ವೇಷದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿ ನಾಟಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ

ಹುಲಿ ವೇಷ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನರ್ತಕನು ಹುಲಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ "ಗಾಯ ಹಾಕುವ" ಒಂದು ನರ್ತಕನು ಕೈಯಿಂದ ತನ್ನ ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಂದ ಕಲ್ಲು ಎತ್ತಿ ಬಾಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕುವ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ಇದನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕುವ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹುಲಿಯ ವೇಷಧಾರಿ ಕೈಯಿಂದ ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕುವ ನೆಲವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಕೈಯಿಂದ ಹಾಕುವಾಗಲೂ ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ನರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ ಬಾಯಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ನೋಟನ್ನು ಕಲ್ಲು ಹುಡುಗರು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಜನರು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹಲವು ಕಸರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು

ಹುತ್ತರಿ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಶ್ಮೀರ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುತ್ತರಿ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಡವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆಯ ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ಕುಪ್ಪಸವನ್ನು ಕಪ್ಪನೆಯ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟಿ ಧರಿಸಿದ್ದೇ ಬಂದು ಹಲವಾರು ಗಂಡಸರು ನಿಧಾನಗತಿಯ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಹಾಡಿನ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕುಪ್ಪಸ ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ ಈ ರೀತಿ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಹುತ್ತರಿ ಕೋಲಾಟ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬೊಳಕಾಟ್

ಇದು ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುವು ಮಧುಮಧು ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಹಾಗೂ ಭಸ್ಮಾಸುರ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಮೋಹಿನಿ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಧರಿಸಿದ್ದನಂತೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಭಸ್ಮಾಸುರ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವು 30 ಬಗೆಯ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನಂತೆ. ಈ 30 ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೊಳಕಾಟ್ ನೃತ್ಯವು ಒಂದು ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಎಣ್ಣೆ ದೀಪದ ಮುಂದೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಗಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ~~ಉಡುಗೆಯನ್ನು~~ ತೊಟ್ಟ ಗಂಡಸರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೃತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಕೈಲಿ ಚಾಮರ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಲಿ ಕೊಡವರು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಬರೀ ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ ಕುಣಿಯುವುದನ್ನು ಕತ್ತಿಯಾಟ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಲಾಟ

ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಹಬ್ಬಗಳಂದು ಬಳಿಗ ಪಾತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರು ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ ಇದೇ ಈ ನೃತ್ಯದ ಶೈಲಿಯು ಬೇರೆ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯು ಸಾಧನ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಸೇರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಜೋಡಿಯಾಗಿ ಬೇರೆ 8 ಜನ ಸೇರಿ ಕಲಿಗಳು ಒಂದು ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಾರೆ.

ಗೊರವರ ಕುಣಿತ

ಗೊರವರ ಕುಣಿತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕುರುಬ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೃತ್ಯ ಕಲೆ. ಕುರುಬ ಜಾತಿಯ ಮೈಲಾರಲಿಂಗ ದೇವರ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದು ಕರಿ ಕಂಬಳಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ಈ ಗೊರವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಜನ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ಇಂತಹ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ದೇವರನ್ನು ಮೈಲಾರಲಿಂಗನ ಮತ್ತು ಗೊರವ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡುತ್ತಾರೆ ಗೊರವ ಕುಣಿತ ಪ್ರಾಯಶಃ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಲಾರಲಿಂಗನ ಭಕ್ತರ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ಅವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಗೊರವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮನೆ ಸೇವೆ ಅಥವಾ ಮನೆ ಸೇವೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸೇವೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹಾಸಿ ಸಣ್ಣ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ 8 ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ ಗೋಪುರವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದ ನಂತರ ಗೊರವರು ಅದರ ಸುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಡಮರು ಮತ್ತು ಕೊಳಲುಗಳ ನಾದದಿಂದ ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ ಮೈಲಾರಲಿಂಗನ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೈಗಳ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹಸ್ತದಿಂದ ಮೇಲೆ

ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆ ಮೇಲಿನ ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮದವರು ಪ್ರತಿ [illegible] ತರಹದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಇದು ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯ ಈ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯು [illegible] [illegible] ೧೫ [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ೧೫ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible].

[illegible] ಸುಮಾರು ೧೦-೧೨ ರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಇವರು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಕಲೆಗಳನ್ನು [illegible] ಇಂತಹ ಕಲೆಗಳು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು

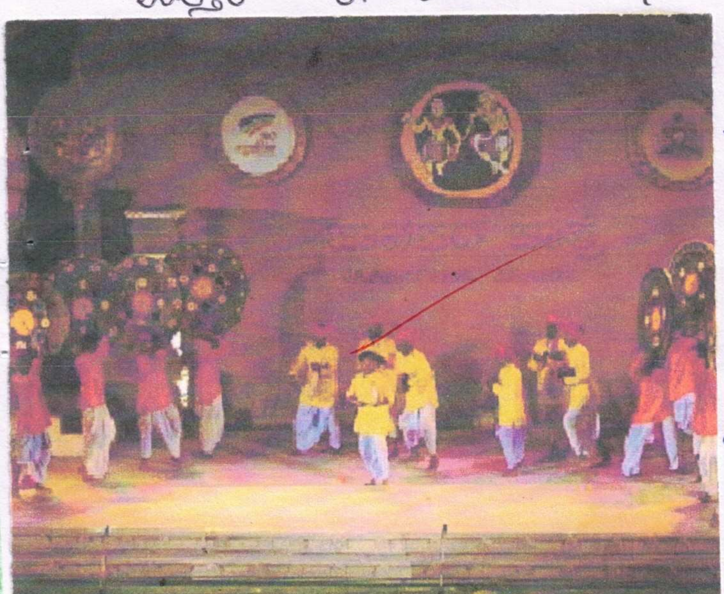

ಜಗ್ಗ ಹಲಗೆ ಬಂಡಿ ಚಕ್ರದ ಆಕಾರವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಎತ್ತಿನ ಬಂಡಿಯ ಗಾಲಿ [illegible] ಚಕ್ರವನ್ನು [illegible] ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] [illegible] ಹಾಗೂ [illegible] ಒಂದು "[illegible]" ಯು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಜಗ್ಗಲಗಿ ದೊಡ್ಡದು ಹಾಗೂ ಇದರ ಶಬ್ದವನ್ನು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಹಲಗೆ ಯು [illegible] [illegible] [illegible].

ಕರಡಿ ಮಜಲು

ಇದು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪ್ರಿಯ ವಾದ್ಯ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಮಂಗಳಕರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಹನಾಯಿ ಮಾಧುರತೆ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿ ಕರಡಿ ಎಂಬ ವಾದ್ಯವು ಪಕ್ಕ ವಾದ್ಯ ಈ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತ

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತವು ಒಂದು. ಇದು ಯಕ್ಷಗಾನ & ಬಯಲಾಟದ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ತಾರ

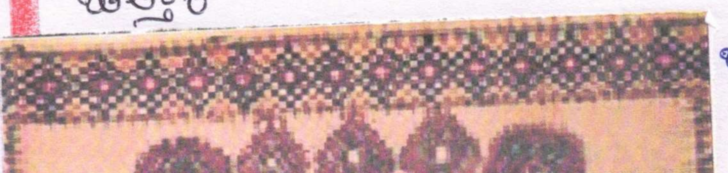

ಚಿತ್ತಾರ ಎಂಬ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದು ಚಿತ್ತಾರ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಆರಾಧಕರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರು ಈ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಾನವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ "ದೀವರು" ಎಂಬ ಜನಾಂಗದವರು ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ತಾರ ಎಂದರೆ ಬರವಣಿಗೆ ಸುಂದರವಾದ ಬಣ್ಣಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ರಂಗೋಲಿಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯೇ ಚಿತ್ತಾರ. ಚಿತ್ತಾರ ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಈ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯು ಇಂದಿಗೂ ಈ ಭಾಗದ ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಜೀವನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಕಲೆಯು ಜೀವನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ತಾರಗಳು ಬಿಳಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಇದು ಅಗಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಚಿತ್ತಾರ ಬಿಡಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ, ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಗೋಂದು ಹಚ್ಚಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಈ ಕಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ [illegible] 'ದೀವರ' ಜನಾಂಗದ ಹಸೆ ಹಸೆ ಚಿತ್ತಾರ ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲ, ಇಂದು ಈ ಕಲೆಯು ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ಈ ಚಿತ್ತಾರ ಕಲೆ [illegible] ಮತ್ತು ಈ [illegible] [illegible] [illegible] ಕಲೆ ಹಸೆ ಹಸೆ [illegible] [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಿ [illegible] ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ [illegible] [illegible] ಜನಪದ [illegible] [illegible] ನಾಡು [illegible] ಕಲೆಗಳು [illegible] [illegible] ಕಲೆಗಳು [illegible] [illegible] [illegible] ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ [illegible] [illegible] ಸ್ಥಾನ [illegible], ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಈ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು [illegible] [illegible] [illegible] ಯಕ್ಷಗಾನ, ದೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, [illegible] ಕಲೆಗಳು, ನಾಗಾರಾಧನೆ, ಭೂತಾರಾಧನೆ [illegible] ಅನೇಕ [illegible] ಭಾಗವಲ್ಲ [illegible] ಕಲೆಗಳು [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಕಲೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಕ

Head
Dept. of Kannada
G.P.P. Arts, Commerce & V.V.S. Science
College, SINDAGI-586128.

Co-ordinator IQAC
G. P. Porwal Arts, Comm & V. V. Salimath
Science College, SINDGI-586128. Dt Vijayapur

Principal,
G. P. Porwal Arts, Comm. &
V. V. Salimath Sc. College,
SINDGI-586128. College Code: 5234

ಸಂಪರ್ಕಕೊಂಡಿ

https://ommeedinodi.wordpress.com

Head
Dept. of Kannada
G.P.P. Arts, Commerce & V.V.S. Science
College, SINDAGI-586128.

Principal,
G. P. Porwal Arts, Comm &
V. V. Salimath Sc. College
SINDGI-586128. College Code: 5234

Co-ordinator IQAC
G. P. Porwal Arts, Comm & V. V. Salimath
Science College, SINDGI-586128. Dt Vijayapur